

הלכות פסח
רמה גבוהה

ב"ה

איסור חמץ והכשרת המטבח

הלכות והליכות חלק א'-מעגל השנה

פרק יט: א

פרק כ: א, ב, ד, ו, ז, וכן הליכות ומנהגים

פרק כא: א, טו-יח, כז כח

פרק כג(עמ' 154) הידורים המקובלים בהרכה מבתי אנ"ש

מוצאים בפסוק

יש כמה איסורים הקשורים לחמץ. אחד מהם הוא
איסור אכילת חמץ.

אילו שני איסורים ניתן ללמוד מהפסוקים שלפניכם?

"אֶךָ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבֵּיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשְּׁבִעִי". (שמות יב, טו)

"שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל מִחֻמָּצָת, וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל ...". (שמות יט, יט)

מה בפסוק?

אילו שני איסורים ניתן ללמוד מהפסוקים שלפניכם?

"אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבֵּיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל חֶמֶץ וְנִכְרֹתָהּ הִנָּפֶשׂ הֵהוּא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשְּׁבִיעִי". (שמות יב, טו)

"שְׁבַעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל מַחְמֶצֶת, וְנִכְרֹתָהּ הִנָּפֶשׂ הֵהוּא מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל ...". (שמות יט, יט)

1. אסור לאכול חמץ

2. אסור שיהיה חמץ ברשותו של יהודי

מה בפסוק?

1. מתחוקן תחת המילים בפסוק המלמדות על איסור

אכילת חמץ.

2. הקיפו בעיגול את המילים המלמדות על האיסור

השני.

" אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבֵּיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל חָמֶץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא

מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשְּׁבִיעִי". (שמות יב, טו)

" שְׁבַעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל מַחְמֶצֶת, וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא

מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל ...". (שמות יט, יט)

מה בפסוק?

1. מתחוקן תחת המילים בפסוק המלמדות על איסור

אכילת חמץ.

2. הקיפו בעיגול את המילים המלמדות על האיסור

השני.

" אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שָׂאֹר מִבֵּיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל חֲמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא

מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשְּׁבַעִי". (שמות יב, טו)

" שִׁבַּעַת יָמִים שָׂאֹר לֹא יִמָּצָא בְּבֵיתְכֶם כִּי כָל אֲכֹל מַחְמֶצֶת, וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא

מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל ...". (שמות יט, יט)

התאימו לכל משפט את המושג הנכון-

בחרו מתוך מושגי התוכן האדומים בפרק יט':

1. כאשר אפינו חלות הוספנו שמרים לקמח.
2. בערב פסח לא היתה אפשרות להדליק אש, אז דוד פורר את הלחם ופיזר את הפירורים בנהר.
3. בשמפו יש רכיב מזין של נבט חיטה.

התאימו לכל משפט את המושג הנכון-

בחרו מתוך מושגי התוכן האדומים בפרק יט':

1. כאשר אפינו חלות הוספנו שמרים לקמח. **שאור**

2. בערב פסח לא היתה אפשרות להדליק אש,

אז דוד פורר את הלחם ופיזר את הפירורים

בנהר. ביעור חמץ

3. בשמפו יש רכיב מזין של נבט חיטה. **שאינו ראוי לאכילת כלב**

או

**מאיר הכין בכלי חמץ מלפפון חמוץ.
הוא מתכונן להשקותו בבית בפסח,
ולא למכור לגוי.**

או

מאיר הכין בכלי חמץ מלפפון חמוץ.
הוא מתכונן להשהותו בבית בפסח, ולא
למכור לגוי. ✓

חמץ אסור באכילה וגם אסור בהנאה (=אסור לקבל ממנו תועלת) בפסח. לפניכם כמה מקרים. סמנו רק את המקרה שקשור למושג "הנאה" - מי "נהנה" מהפיצה לפי ההגדרה ההלכתית?

א

ראובן אכל פיצה והיא היתה מאוד טעימה.

ב

שמעון מכר פיצה לאנשים, והרוויח כסף.

ג

דוד שמח מכך שיש לו בבית פיצה, ויוכל לאכול מתי שירצה.

חמץ אסור באכילה וגם אסור בהנאה (=אסור לקבל ממנו תועלת) בפסח. לפניכם כמה מקרים. סמנו רק את המקרה שקשור למושג "הנאה" - מי "נהנה" מהפיצה לפי ההגדרה ההלכתית?

ב

שמעון מכר פיצה לאנשים, והרוויח כסף.

חמץ שנפסל מאכילת כלב לפני פסח

א

מותר בהנאה ובשהיה, אך אסור באכילה.

ב

מותר גם באכילה

ג

אסור בהנאה.

חמץ שנפסל מאכילת כלב לפני פסח

מותר בהנאה ובשהיה, אך אסור באכילה.

א

משחת שיניים צריכה להיות כשרה לפסח.

 נכון. כי היא נכנסת לפה.

 לא נכון. כי לא אוכלים אותה.

או

משחת שיניים צריכה להיות כשרה לפסח.

נכון. כי היא נכנסת לפה.

שמפו וסבון גוף. סמנו את המשפטים הנכונים:

ג

אמנם מעיקר
הדין לא
חייבים הכשר,
אך מקפידים
שיהיה עליהם
הכשר לפסח

ב

אם יש בהם
תערובת
חמץ- הוא
פסול
לאכילת כלב

א

מעיקר הדין
חייבים
הכשר
לפסח

שמתו וסבון גוף. סמנו את המשפטים הנכונים:

ג

אמנם מעיקר
הדין לא
חייבים הכשר,
אך מקפידים
שיהיה עליהם
הכשר לפסח

או

משפחת לוי מנקה את המטבח לפסח. הם רצו להכניס את הסירים עם שאריות האוכל לארון שנועלים אותו במפתח, בלי לשטוף אותם. הם אמרו: "ממילא הארון סגור ואיש לא יראה את החמץ".
האם מותר לעשות זאת?

מותר, כי מה שסגור בארון ולא רואים אותו - לא
נחשב חמץ.

אסור. חייבים לשפשף ולשטוף את הסירים היטב לפני שסוגרים
אותם, כדי שלא יישאר עליהם חמץ שאפשר לראות.

או

משפחת לוי מנקה את המטבח לפסח. הם רצו להכניס את הסירים עם שאריות האוכל לארון שנועלים אותו במפתח, בלי לשטוף אותם. הם אמרו: "ממילא הארון סגור ואיש לא יראה את החמץ".
האם מותר לעשות זאת?

אסור. חייבים לשפשף ולשטוף את הסירים היטב לפני שסוגרים אותם, כדי שלא יישאר עליהם חמץ שאפשר לראות.

לפניכם ציורים - כתבו מהו ההידור המתאים לכל ציור.

א

ב

ג

ד

לפניכם ציורים - כתבו מהו ההידור המתאים לכל ציור.

א

סיר מיוחד לביצים לפסח.

ג

נמנעים
משימוש
בתבלינים
אפילו אם יש
עליהם פיקוח
לפסח

ב

מקלפים פירות
וירקות לפני
האכילה/הבישול.

ד

מבשלים
ומסננים את
הסוכר לפני
פסח

**בהלכות הכשרת כלים יש כלל: "נבולעו בן פולטו", כדרך שבה
נבלע החמץ בבלי בן הדרך שבה ניתן להוציא את החמץ.
לפניכם שלושה דרכי הכשרה.
התאימו כל דרך הכשרה למושג המתאים מתוך רשימת המושגים.**

מושגים

הגעלה
ליבון
עירוי
מכלי ראשון

ג

ב

א

בהלכות הכשרת כלים יש כלל: "כבולעו כן פולטו", בדרך שבה נבלע החמץ בבלי כן הדרך שבה ניתן להוציא את החמץ.

ג

הגעלה

ב

ליבון

א

עירו מכלי ראשן ללא אבן מלובנת.

עירו מכלי ראשן עם אבן מלובנת.

**עירו
מכלי ראשון**

איך מכשירים לפסח? מנקים היטב ו...

ג

מנקים
היטב
ומכסים

ב

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום
ועוברים על
המים עם אבן
מִלְבָּנָה.

א

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום,
ואחר כך
מכסים אותו

שולחן
פורמיקה

איך מכשירים לפסח? מנקים היטב ו...

א

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום,
ואחר כך
מכסים אותו

שולחן
פורמיקה

איך מכשירים לפסח? מנקים היטב ו...

ג

מנקים
היטב
ומכסים

ב

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום
ועוברים על
המים עם אבן
מִלְבָּנֶת.

א

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום,
ואחר כך
מכסים אותו

משטח
שיש

איך מכשירים לפסח? מנקים היטב ו...

ב

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום
ועוברים על
המים עם אבן
מַלְבֵּנֶת.

משטח שיש
שמניחים עליו
סירים חמים

איך מכשירים לפסח? מנקים היטב ו...

ג

מנקים
היטב
ומכסים

ב

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום
ועוברים על
המים עם אבן
מלפפית.

א

שופכים עליו
מים רותחים
מהקומקום,
ואחר כך
מכסים אותו

מקרר

איך מבשירים לפסח? מנקים היטב ו...

ג

מנקים
היטב
ומכסים

מקרר

**כדי להכשיר את צינור הברז לפסח, יש לבצע שתי פעולות
המתרחשות בו-זמנית. מהן?**

**לנקות את הברז היטב
במטלית ולהמתין 24 שעות.**

**לפתוח את המים החמים בברז, ותוך כדי זרימתם –
לשפוך עליהם מים רותחים מכלי ראשון.**

**לסגור את הברז, ולשפוך מים
רותחים.**

כדי להכשיר את צינור הברז לפסח, יש לבצע שתי פעולות המתרחשות בו-זמנית. מהן?

לפתוח את המים החמים בברז, ותוך כדי זרימתם –
לשפוך עליהם מים רותחים מכלי ראשון.

מה עושים עם המסננת של הברז במטבח?

מה עושים עם המסננת של הברז במטבח?

את המסננת יש להסיר למשך הפסח או להחליפה במסננת מיוחדת לפסח.